

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 3P/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118206519
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2021:3118206519.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňou Mgr. Silviou Kysuckou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa L. F., W.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracovisko Ilava, dieťa rodičov Ž. F., W.. XX.XX.XXXX, bytom N., Q. XX, právne zastúpenej advokátkou Mgr. Petrou Hrubovou, so sídlom Ilava, Mierové námestie 93, a Y. F., W.. XX.XX.XXXX, bytom F., L. XXX/X, zastúpeného R.W. F.Y., W.. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, v konaní o zmenu úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

Rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 9P/8/2017-57 zo dňa 07.09.2017 sa mení v časti úpravy striedania mal. L. tak, že:

- matka bude v rámci striedavej osobnej starostlivosti o mal. L., W.. XX.XX.XXXX zabezpečovať osobnú starostlivosť od piatku v párnom týždni od 15,00 hod., kedy si matka dieťa prevezme v školskom zariadení, do nasledujúceho piatku v nepárnom týždni do 15,00 hod.

- otec bude v rámci striedavej osobnej starostlivosti o mal. L., W.. XX.XX.XXXX zabezpečovať osobnú starostlivosť od piatku v nepárnom týždni od 15,00 hod., kedy si otec dieťa prevezme v školskom zariadení, do nasledujúceho piatku v párnom týždni do 15,00 hod.

V prípade, že deň odovzdania/prevzatia dieťaťa rodičovi, ktorému má začať osobná starostlivosť o dieťa prípadne na školské prázdniny, sviatok alebo dieťa sa zúčastní dištančného štúdia, rodič, ktorému začína osobná starostlivosť o dieťa si dieťa prevezme pred bydliskom rodiča, ktorému končí osobná starostlivosť o dieťa v stanovený deň a čas, t. j. v piatok o 15,00 hod.

II. Obaja rodičia sa z a v ä z u j ú mal. L. riadne pripraviť spolu s osobnými vecami a školskými potrebami.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

IV. Štátu p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči otcovi v rozsahu 25% a voči matke v rozsahu 25%, ktorú náhradu trov konania vo výške 368,91 eur je otec povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Považská Bystrica do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výške 368,91 eur je matka povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Považská Bystrica do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala návrh, ktorým sa domáhala zverenia mal. L. do jej výlučnej starostlivosti. Zároveň podala návrh, ktorým sa domáhala toho, aby mal. L. bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti, ale aby miesto odovzdávania bolo určené inak ako rozvodovým rozsudkom. Toto konanie sa viedlo pod sp.zn.

4P/67/2019. Uznesením č.k. 3P/49/2018-321 zo dňa 28.05.2020 súd spojil na spoločné konanie tieto dve konania týkajúce sa mal. L..

2. Vo veci bolo vykonané dokazovanie znalcom z odboru psychológia, a to na základe návrhu matky podporeného rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 2Cdo/5/2020-308 zo dňa 28.02.2020 a následne Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/18/2020-312 zo dňa 29.04.2020. Na pojednávaní dňa 13.04.2021 rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

3. Na pojednávaní rodičia i kolízny opatrovník žiadali schváliť rodičovskú dohodu.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a kolízneho opatrovníka ako i oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré zabezpečili účastníci a súd, ako i oboznámením sa so znaleckým posudkom PhDr. Kleinmanna, Phd. č. 25/2020 a s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 11P/7/2020 a sp.zn. 13P/5/2019, a zistil nasledovný skutočný stav:

5. Z rodného listu maloletej mal súd preukázané, že rodičmi maloletej sú Y. F., nar. XX. XX. XXXX a Ž. F., nar. XX.XX.XXXX.

6. Z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 9P/8/2017-57 zo dňa 07.09.2017 mal súd za preukázané, že manželstvo rodičov maloletej L. bolo rozvedené a maloletá L. bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že trvalým bydliskom maloletej L. bude naďalej trvalé bydlisko matky, t.j. v obci N.. Výživné súd počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičom neurčil. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej prihliadal predovšetkým na záujem dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Vychádzal z vyjadrení rodičov, kolízneho opatrovníka ako i zo správy z poradensko-psychologického kontaktu psychológa s rodičmi maloletej.

7. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 07.09.2017 v konaní sp.zn. 9P/8/2017 vyplýva okrem iného i to, že matka dôvodila proti zvereniu maloletej do striedavej osobnej starostlivosti najmä tým, že sa s otcom nevie na ničom dohodnúť, nevie ho donútiť, aby chodil s dcérou k lekárovi, dával jej lieky, zaobstaral jej ortopedickú obuv. Nesúhlasila tiež s tým, že dieťa je dlhšie v škôlke v čase, keď bolo dieťa u otca, nakoľko v škôlke sa jej dostatočne nevenujú. Otec ju pri odovzdávaní neinformuje o zdravotnom stave maloletej. Otec zasa uvádzal, že to, čo tvrdí matka nie je pravdivé. O dcéru sa riadne stará, chodí s ňou k lekárovi a matku o zdravotnom stave maloletej informuje.

8. Zo záverečnej správy z poradensko-psychologického procesu vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 03.07.2017, z ktorej vychádzal súd pri rozhodovaní o úprave pomerov rodičov k maloletej na čas po rozvode v konaní sp.zn. 9P/8/2017 mal súd za preukázané, že psychologička Y.. S. uviedla, že poradenská práca s rodičmi sa javí ako veľmi žiaduca, nakoľko rodičia spolu komunikujú útočne, vyčítavo s iróniou, obviňovaním a mnohými ďalšími typmi nesprávnych reakcií. Striedavá starostlivosť môže v takejto atmosfére spôsobiť škody u dieťaťa, ktoré už aktuálne môžu byť prítomné v nenápadnej miere. Ďalej sa v správe uvádza, že dieťa má vytvorené pomerne silné emocionálne väzby k obojmu rodičom a obaja mu v podstate dokážu zabezpečiť primeranú starostlivosť. Obaja rodičia sa snažia dieťaťu poskytnúť to najlepšie čo je v ich silách a schopnostiach. Z hľadiska vzťahu dieťaťa k rodičom, nevníma uvedená psychologička v pokračovaní striedavej starostlivosti zásadnejší problém. Ako problém vníma negatívne emócie rodičov, ktoré komplikujú vzájomnú spoluprácu a vytvárajú nežiaducu atmosféru pre dieťa. Rodičia voči sebe vznášajú rôzne výhrady, ich opodstatnenosť však nemá možnosť preskúmať. V závere uvedenej správy sa konštatuje, že je nanajvýš potrebné, aby sa rodičia upokojili a zdržali sa nevhodných reakcií, komentárov, neopodstatnených výčitiek, mali by akceptovať, že každý z nich musí prevziať plnú zodpovednosť za stav dieťaťa, jeho zdravý vývin a jeho program v čase keď je dieťa v jeho starostlivosti a nezasahovať opačným rodičovi zásadným spôsobom do týchto záležitostí.

9. Zo správy Y.. Š. zo psychologického vyšetrenia maloletej zo dňa 14.11.2017 mal súd preukázané, že psychologickým vyšetrením bolo zistené pomalšie vyzrievanie centrálnej nervovej sústavy maloletej a

celkovo pomalšia postupná adaptácia. Primárne sa v prežívaní dieťaťa objavuje neistota a úzkostnejšie reakcie z neznámeho, ktoré spracováva únikom k sebe, stiahnutím sa a uzavretím, zvýraznením separačných obtiaží. Aktuálne sa porozchodovými konfliktami medzi rodičmi môžu zvýrazniť separačné úzkosti a utiahnutosť dieťaťa. V správe sa tiež uvádza, že dieťa je rozchodom rodičov vystavené pretrvávajúcemu rozdielnemu výchovnému štýlu a protichodnosti názorov, je zaťažované konfliktami rodičov, čo môže spomaľovať separačný vývin.

10. Zo správy z logopedického vyšetrenia maloletej L. Y. U., klinickým logopédom dňa 03.12.2017 mal súd preukázané, že maloletá je dieťaťom so špecificky narušeným vývinom reči - narušenie expresie aj perciepcie reči. Je emocionálne silne pripútané k matke. Osobnosť dieťaťa je detská, dieťa nejaví záujem o aktivity určené pre deti jej veku, stále preferuje hru na zemi. Matka je pravidelne oboznamovaná s komunikačnými stratégiami v závislosti od aktuálneho stavu reči dieťaťa, aby vhodným spôsobom stimulovala vývin reči u dieťaťa. Medzi odporúčaniami bolo okrem iného i absolvovať psychologické, prípadne pedopsychiatrické vyšetrenie, vzhľadom na rodinnú situáciu dieťaťa, ako aj potrebu stimulovať ďalšie oblasti dieťaťa.

11. Z posudku o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave vypracovanom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 06.12.2017 mal súd preukázané, že maloletej L. bola diagnostikovaná porucha aktivity a pozornosti, porucha adaptácie, instability a prejavy úzkosti.

12. Z neurologického vyšetrenia u Y. L. T. zo dňa 10.03.2017 a 25.08.2017 - zo správy mal súd preukázané, že maloletá má nariadené ortopedické kontroly, logopedické cvičenia. Zo správy Y. R. M., lekára - ortopéda zo dňa 21.03.2018 mal súd preukázané, že maloletej je doporučené nosiť individuálnu obuv ortopedickú. Zo správ Y. R. V., z gynekologickej ambulancie Trenčín z 20.10.2017 a 03.10.2017 mal súd preukázané, že maloletá opakovane prekonala gynekologické ochorenie. Zo správy Y. V. S., otorinolaryngologičky z Púchova zo dňa 23.01.2018 vyplýva, že maloletá L. bola u nej na vyšetrení pre krvácanie z ľavej nosnej dutiny. Zo správy Y. R. V. z Považskej Bystrice, oftalmológa mal súd preukázané, že maloletá navštívila 20.03.2018 aj uvedenú ambulanciu.

13. Zo správ o zdravotnom stave maloletej L. vypracovaných Y. H. Č., všeobecným lekárom pre deti a dorast so sídlom v F. mal súd za preukázané, že v čase keď dieťa bolo vedené v danej ambulancii, bolo dispenzarizované v detskej neurologickej ambulancii a očnej ambulancii, opakovane bolo vyšetrené v psychologickkej ambulancii, je v starostlivosti logopéda, v sledovaní ortopéda, opakovane vyšetrené na ORL ambulancii a tiež bolo vyšetrené aj v detskej gynekologickej ambulancii. Dieťa chodievalo do ambulancie čisto oblečené, rodičia dodržiavali odporúčanú liečbu pediatra a špecialistov. Pre zlú komunikáciu, resp. nekomunikáciu medzi rodičmi musela lekárka dňa 07.07.2017 predpísať lokálne ATB liečbu pre maloletú L., nakoľko matka otcovi túto nevydala. Starostlivosť rodičov o L. je v rámci možností primeraná. Matka so svojou matkou obviňuje otca a zase naopak otec so svojou matkou zase matku zo zlej starostlivosti o dieťa. Zo správy zo dňa 08.08.2018 vyplýva, že pobyt maloletej v materskej škole prospieva a od nástupu do tohto zariadenia došlo u maloletej k podstatnému zlepšeniu psychomotorického vývinu, vývinu reči. Aj naďalej je dieťa sledované v odborných ambulanciách. Lekárka uviedla, že matka so svojou matkou obviňuje otca, že s maloletou nechce chodiť na odborné vyšetrenia, dávať matke ortopedickú obuv pre maloletú domov, dávať jej lieky keď je chorá. Naopak otec a jeho brat, prípadne otcova matka zo zlej starostlivosti o L. obviňuje matku aj to, že ju matka nechce dávať do materskej školy. Raz prišiel otec, že mu matka nedala na domov kvapky keď bola L. chorá. Vzhľadom na nátlak, ktorý na lekárku obe rodiny vyvíjajú, vzhľadom na návštevy v ambulancii rodinných príslušníkov s vyhrázaním sa, časté telefonáty starých mám a brata otca a vzhľadom na čas, ktorý jej táto rodina spotrebúva zaťažovaním jej ambulancie do medziludských konfliktov, lekárka využila svoje zákonné možnosti a požiadala o pridelenie L. inému pediatri. Túto skutočnosť potvrdzuje odstúpenie od dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletej L. zo strany Y. H. Č. zo dňa 18.08.2018.

14. Zo správy Y. R. F. zo dňa 19.12.2018 má súd za preukázané, že dieťa je v jej starostlivosti od 11/2018, nakoľko dieťa musela prijať po vyradení predchádzajúcej lekárky z jej evidencie. Lekárka rodičov oboznámila, že ohľadne dieťaťa bude komunikovať len s nimi a že musia rešpektovať jej odporúčania. Jeden raz bola na vyšetrení so L. matka, priebeh bol bezkonfliktný.

15. Matka predložila na pojednávaní správu z hodnotenia z materskej školy, z ktorej súd zistil, že reč maloletej je čistá, slovná zásoba menej bohatá, je potrebné sa zamerať na jej rozvoj, úchop a tlak na

písadlo je nesprávny, veľmi slabý, grafomotorika - kresba postavy je neprimeraná veku, nedostatočné prevedenie, nápodoba písaných tvarov je nezvládnutá, pracovné tempo je pomalé, pracovná zrelosť - pozornosť je ľahko odkloniteľná, samostatne nepracuje, je potrebné ju povzbudzovať k činnosti, vedomosti má primerané veku. V závere je vyslovené odporúčenie - precvičovať intenzívne slabšie oblasti (slovný prejav, kresba, grafomotorika, tréning pozornosti a samostatnosti, zrakového vnímania), a to tak v materskej škole ako i v domácom prostredí.

16. Zo správ Obce N. o povesti zo dňa 16.10.2017, 01.08.2018 mal súd za preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Otec maloletej po opakovaných nezhodách so svokrou, ktorá neustále zasahovala do ich domácnosti, odišiel zo spoločnej domácnosti. Vzťahy a spôsob nažívania v rodine nepriaznivo vplýva na vývoj maloletej, keďže matka nedodržiava dohodu rodičov o striedavej osobnej starostlivosti a nechce maloletú otcovi dávať. Materskú školu L. navštevuje nepravidelne. V období, keď sa o maloletú starali obaja rodičia striedavo, otec ju do zariadenia vodio pravidelne a bolo vidieť, že dieťa má k nemu vybudovaný lepší vzťah. Matka však toto nedodržiava a dieťa do materskej školy pravidelne nechodí. Zo správy zo dňa 01.08.2018 vyplynulo, že maloletá L. pravidelne predškolské zariadenie nenavštevuje, toto je porušované zo strany matky a obec má vedomosť o tom, že matka odmieta dávať L. otcovi, pričom dochádza ku konfliktom, ktoré rieši aj polícia.

17. Z úradného záznamu spísaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracovisko Ilava zo dňa 16.02.2018 mal súd preukázané, že v uvedený deň sa matka dostavila na tento úrad, pričom žiadala spísať vyjadrenie, v ktorom uviedla, že na pojednávaní o rozvod manželstva nesúhlasila so striedavou osobnou starostlivosťou, aj naďalej má komunikačné problémy s otcom maloletej, ktorý neberie ohľad na jej zdravotný stav a ani zdravotný stav jej dcéry. Stále chce, aby sa sama starala o dcéru, vodio ju do škôlky, k lekárovi, aby matke nepomáhala stará matka. Striedavá starostlivosť v týždenných intervaloch sa realizovala do 09.02.2018, odvtedy je maloletá v jej starostlivosti. Matka uviedla, že s otcom chodí do škôlky maloletá lebo musí, on ju bije, vie to od dcéry. S otcom uvedené riešila telefonicky, avšak on to poprel, uviedol, že L. nebije. Keď dieťa bolo u matky, otec sa na ňu telefonicky informoval alebo SMS správou, na SMS správy mu však neodpisovala vždy, nakoľko má problém so zrakom. Ak bola počas starostlivosti u matky chorá, otec jej povedal, že je to vina matky. Dcéra nechce byť s otcom, má ho rada, ale nechce s ním byť dlho. Nechce, aby mu matka volala. Matka uviedla, že otca má ako bubáka pred maloletou, lebo vtedy poslúchne keď jej matka povie, že to otcovi nepovie. Dcéra nechce chodiť ani k babke F., lebo u nich neposlúchala. Mali údajne ju zbiť po zadku, u krstného R. F. mala rozbiť nejaké plastové poháre, na uvedené upozornila otca maloletej, na čo jej švagor R. F. odpísal, že oni L. nebijú, že je ich všetko, aby si matka dávala pozor čo hovorí. Matka uviedla, že jej vadí, že dcére ubližujú, lebo sa na ňu nepodobá a ona to nemôže dokázať. Matka má strach, že otec zoberie maloletú dcéru zo škôlky a nevráti jej ju, preto ju tam nechce vodio. Maloletá plače, že otec ju oblieka ako chlapca. Keď príde maloletá od otca nechce jesť, ísť do škôlky, resp. keď je treba ísť k lekárovi. Matka stále vidí problém v tom, že do vzťahu im zasahujú ich príbuzní - jej matka, svokra a švagor. Návrh na rozvod manželstva a k striedavej osobnej starostlivosti dala na podnet svojej matky a známych, ktorí jej spisovali aj návrh. Matka uviedla, že je v starostlivosti psychiatra Y. V. v Ilave z dôvodu emočnej lability, má predpísané lieky, ktoré pravidelne užíva, tieto však majú na ňu vplyv, že často plače, lieči sa od leta 2016. Uviedla, že cíti stratu manžela - otca maloletej. Dodala, že chodili s otcom maloletej k psychológovi, pričom ona nevidí riešenie, aby navštevovala psychológa len sama. Matka tiež uviedla, že má narušené vzťahy so svojou matkou. Tiež uviedla, že zo zlomeného srdca sa nedá vyliečiť, najskôr jej zobrali Y. a teraz aj dcéru.

18. Z úradných záznamov vypracovaných Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, pracovisko Ilava mal súd za preukázané, že dňa 16.07.2018 otec pred pracovníkmi tohto úradu uviedol, že matka mu telefonicky oznámila, že dieťa k nemu nepôjde lebo je choré, no otec sa domnieva, že vážne choré nie je. Podľa otca si matka neustále na neho vymýšľa, že nie je schopný sa o dieťa postarať a že po príchode od neho máva dieťa často zdravotné gynekologické problémy. Poukázal na to, že matka nepoužíva toaletný papier a utiera dieťa uterákom, zrejme preto vznikajú tieto problémy. Dňa 13.08.2018 sa dostavili na tento úrad obaja rodičia, kde matka povedala, že dieťa otcovi v čase kedy malo byť u neho neodovzdala, keďže bolo choré. Matka sa vyjadrila v tom smere, že chce aby naďalej spolu chodili ako rodina, L. chce aby spolu žili, čo otec však odmieta. Hoci rodičia navštevovali psychológa, k zlepšeniu komunikácie nedošlo. Obaja rodičia uvádzajú, že nemá zmysel chodiť k psychológovi. Otec poukázal na to, že do vzťahu zasahuje stará matka maloletej zo strany matky. Dňa 27.08.2018 sa dostavili obaja rodičia, kde otec sa vyjadril pred pracovníčkou úradu, že sa o dieťa riadne stará, chodí s ňou k lekárovi, vozí ju

do škôlky a dieťa nebije, dbá na jej osobnú hygienu. Dieťa neštve proti matke. Riadne zabezpečuje jej správnu výživu a dieťa v jeho starostlivosti je spokojné. Poprel, že by sa s ním nedalo dohodnúť; uviedol, že je to práve matka maloletej, s ktorou sa nedá dohodnúť. Návšteva materskej školy je pre maloletú prospešná, zlepšila sa v rečovom prejave a je samostatnejšia. Starostlivosť o dcéru ponecháva matka na svojej matke, ktorá s ňou chodíva aj na lekárske vyšetrenia a vodi dieťa aj do materskej školy. Od maloletej otec vie, že matka kričí po svojej matke (starej matke maloletej), pričom následne stará matka plače. Keď je dieťa u neho, matku vždy informuje o jej zdravotnom stave, prípadne návšteve lekára a vyšetrení. Nepreobjednáva ani termíny vyšetrení. Podľa názoru otca maloletej neprospeje, že do výchovy zasahuje stará matka, ich výchova je benevolentná, keď L. nechce niekam ísť tak nemusí, alebo keď maloletá povie, že sa nedá vyšetriť, tak ju lekár nevyšetří. Matka dňa 27.08.2018 uviedla, že jej matka chodíva s dcérou na vyšetrenia len vtedy keď ona nemôže ísť z pracovných dôvodov, čo je však výnimočné. Uviedol, že otec ju informuje o tom, že keď je u neho, tak číta s ňou knihu, ktorú odporučil logopéd, problémom je však, že sa nevedia dohodnúť na termíne návštev u logopédov a iných lekárov. Maloletej sa nepáči v škôlke preto, lebo sa jej samostatne nevenujú ako keď príde k psychológovi alebo logopédovi, preto tam odmieta chodiť. Tiež dostáva v škôlke málo jesť, na čo sa jej tiež sťažuje. Ako rodiny sa hádali už na svadbe a ich vzťahy sa doposiaľ nezlepšili, chodili aj k psychológovi, ktorý sa vyjadril v tom smere, že nemá zmysel pokračovať v konzultáciách, keďže jeho odporúčania nerešpektujú, nevedia sa na ničom dohodnúť. Maloletej nechce všetko dovoliť, lebo si vynucuje plačom a krikom a keď dcéra neposlúcha zvýši hlas. Keď sa rozčúli zvyšuje hlas pri každom a takto si vymieňa názor aj so svojou matkou. otec sa na dcéru informuje keď je v matkinej starostlivosti, ale keď mu niečo povie ohľadne dcéry, povie jej, že zase špekuluje. Dodala, že si je vedomá toho, že žiadala striedavú starostlivosť, dúfala však, že táto bude fungovať, ale len sa stále obviňujú.

19. Zo záznamu z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí zo dňa 16.07.2018 mal súd za preukázané, že zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín bolo uvedeného dňa uskutočnené šetrenie pomerov v domácnosti matky, nakoľko otec im oznámil, že maloletá mala byť v jeho osobnej starostlivosti a matka mu ju odmietla dať. Matka uviedla, že pracovníčky nevpustí do domu. Matka uviedla, že s otcom dieťaťa sa nestretáva, komunikujú len telefonicky.

20. Zo správy Materskej školy N. zo dňa 03.08.2018 mal súd za preukázané, že správanie maloletej počas prítomnosti v materskej škole voči iným deťom bolo hodnotené ako primerané a nekonfliktné s tým, že sa slušne správa dieťa aj k personálu. Jej slovná zásoba bola priemerná a rada sa zapájala do všetkých činností spojených s tvorivosťou v rámci vzdelávacích aktivít. Počas hier a rôznych takýchto činností vyhľadáva a aj ona je vyhľadávaná kamarátkami a spoločne sa hrajú. Do škôlky ju vodi buď otec alebo stará matka, zriedkavo matka. Otca rešpektuje bez výhrad, pri starej mame využíva jej benevolenciu a občas ju kvôli tomu nedovedie, pričom presviedča starú mamu o nevhodných podmienkach voči jej osobe v škôlke, čo sa nezakladá na pravde. Starostlivosť zo strany rodičov zanedbávaná nebola a dieťa chodilo oblečené čisto.

21. Zo správy Materskej školy N. zo dňa 21.11.2018 je zrejmé, že správanie maloletej v kolektíve je pomerne bežné v porovnaní s ostatnými deťmi v triede, je priateľská, ale pomerne tichá v kolektíve a pri nezhodách s ostatnými deťmi je veľmi citlivá. Počas edukačných aktivít učiteľky spozorovali slabšiu aktivitu a neprimerané reakcie, slabé poznatky, ale obsiahlejšie vysvetlenie učiva, alebo spolupráca s ostatnými deťmi vždy dopomôže aby maloletá vedela odpovedať na otázku, alebo vykonať činnosť ako ostatné deti. Pri manuálnych činnostiach (strihanie, lepenie a podobne) vyžaduje maloletá individuálny prístup, nakoľko samostatne činnosť nevykoná. Zanedbávanie zo strany rodičov nespozorovali. Do zariadenia L. sprevádza otec alebo babka. Často dochádza k nezhodám v zariadení, čo povolí otec zakáže matka alebo naopak.

22. Z internej správy vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, referát poradensko-psychologických služieb zo dňa 25.01.2019 vyplýva, že s rodičmi a maloletou boli vykonané v období od 08.01.2019 do 25.01.2019 konzultácie, zamerané na posúdenie vzťahových väzieb medzi maloletou a rodičmi a na posúdenie vhodnosti realizovanej striedavej osobnej starostlivosti. Matka uviedla, že podľa jej názoru, striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletej a má záujem o jej zverenie do svojej starostlivosti. S otcom maloletej má konfliktný vzťah, pričom uviedla, že sa s ním nedá dohodnúť. Zastáva názor, že striedavá osobná starostlivosť by hypoteticky bola realizovateľná, pokiaľ by sa oni ako rodičia vedeli dohodnúť, a pokiaľ by sa otec viac zaujímal o zdravotný stav maloletej a zodpovedne by k nemu pristupoval (návštevy lekárov maloletej L. aj počas jeho týždňa). Otec sa vyjadril, že striedavá

osobná starostlivosť je podľa jeho názoru v záujme maloletej. Uviedol, že maloletú dcéru vychováva v jej najlepšom záujme a nesúhlasí s predstavou zverenia maloletej L. do matkinej osobnej starostlivosti. Svoj nesúhlas zdôvodnil výhradami voči matkinej výchove. Maloletá L. sa spočiatku javila úzkostne, nakoľko žiadala prítomnosť rodiča na konzultácii. Po uistení maloletej L., že rodič počká na chodbe a kedykoľvek môže za ním ísť, konzultácie prebehli bez ich prítomnosti. Maloletá L. sa vyjadrila, že „býva v striedavej starostlivosti“, pričom to opísala tak, že jeden týždeň býva u matky a jeden u otca. Svoj názor na to vyjadrila tak, že sa jej to páči, pričom sa cíti dobre v oboch domácnostiach. Po chvíli však svoj názor zmenila a povedala, že lepšie jej je u mamy, „lebo tam nemusí chodiť do škôlky“. Pri otázke na škôlku jej prvá odpoveď bola, že sa jej tam páči. Po chvíli však opäť dodala, že keď je u otca, tak do škôlky chodí rada, keď je u mamy, tak do škôlky nechce chodiť. Vo vzťahu k rodičom je však u maloletej L. badať pozitívne citové väzby k obom. Na základe vyjadrení rodičov a maloletej L. možno usudzovať o tom, že rodičia majú rozdielny výchovný štýl. Matkin sa na základe vyjadrení maloletej L. javí ako benevolentnejší s miernejšími pravidlami. Otcov je podľa jej vyjadrení prísnejší, ktorý vedie k rešpektovaniu pravidiel a plneniu si povinností vrátane sebaobsluhy a chodenia do škôlky. Jej vzťah k škôlke je ambivalentný, pričom rodičia popisujú veľký rozdiel v jej reakcii pri rannom odchode do škôlky od otca a od matky. Jediným problémom striedavej osobnej starostlivosti z pohľadu dieťaťa je povinnosť chodiť do škôlky, ktorá je u otca pravidlom a u matky výnimkou. Tento rozdiel má za následok to, že dieťa opisuje matkin týždeň ako lepší, pretože vtedy nemusí chodiť do škôlky. Maloletá L. sa v priebehu konzultácie javila ako egocentricky orientovaná, pričom vyžadovala od psychológa plnenie jej priání a príkazov. Je možné usudzovať, že dané správanie realizuje aj v domácom prostredí, a preto je potrebné nastavenie pevných hraníc a pravidiel rodičmi. Striedavá osobná starostlivosť sa javí ako vhodná forma starostlivosti o maloleté dieťa, nakoľko k obom rodičom sa maloletá L. pozitívne vzťahuje a má s nimi pozitívnu skúsenosť. Problematickými pri jej realizácii je vzájomný vzťah rodičov a spôsob ich komunikácie medzi sebou, kde obaja poukazujú na to, že každý preferuje iný výchovný štýl, a že im druhý rodič zatajuje informácie ohľadne maloletého dieťaťa (zdravotný stav maloletého dieťaťa, meno fyzioterapeuta, prospech dieťaťa v škôlke...). Matka tiež poukazuje na to, že otec nechodí s maloletou na vyšetrenia a kontroly k lekárom, termíny vyšetrení dohaduje na matkin týždeň, pričom pre ňu je problematické vybaviť si voľno v práci. Otec poukazuje na to, že maloletá L. navštevuje veľa odborných lekárov, pričom pochybuje o ich opodstatnenosti a má pocit, že matka nevie dieťaťu nastaviť pevné hranice a v mnohých situáciách jej vyhoví. Rodičom bolo odporúčané využívať prvky efektívnej komunikácie a konštruktívnej hádky, aby si vzájomne odovzdávali informácie ohľadne zdravotného stavu maloletej, aby sa obaja rodičia zúčastňovali lekárskeho vyšetrení maloletej, dohodli si pravidlá jednotnej výchovy. Z vývinového aj psychologického hľadiska je pre maloleté dieťa vhodná predškolská príprava, nakoľko tu dochádza k sekundárnej socializácii, osvojovaniu si sociálnych, spoločenských, morálnych a etických noriem, pravidiel, rozvíjaniu sociálnych kontaktov a k sociálnym interakciám s rovesníkmi. V prípade zrušenia striedavej osobnej starostlivosti a zverenia dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov je vhodné vziať do úvahy pozitívny vzťah maloletej k obom rodičom a jej pozitívne nastavenie na aktuálne realizovanú striedavú osobnú starostlivosť. V závere správy sa uvádza, že na základe vyššie uvedeného je možné usudzovať o vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti pre maloletú L.. Pre jej realizáciu je vhodné, aby rodičia rešpektovali a dodržiavali vyššie uvedené odporúčania.

23. Zo znaleckého posudku PhDr. Karola Kleinmanna, Phd. č. 25/2020 zo dňa 20.12.2020 je zrejmé, že obaja rodičia majú rovnaké výchovné schopnosti a predpoklady pre zabezpečenie fyzického a psychického vývoja maloletej. Maloletá neuprednostňuje ani jedného z rodičov, bezpečne sa cíti u oboch. Oboch rodičov má rovnako rada. Rodičia spolu komunikujú útočne, vyčítavo, s iróniou, obviňovaním a mnohými ďalšími typmi nesprávnych reakcií. Snažia sa dieťaťu poskytnúť to najlepšie čo je v ich silách a schopnostiach. Dieťa síce nerozumie pozadiu striedavej starostlivosti, je však aktuálne adaptované na situáciu, keď trávi čas osobitne s matkou a osobitne s otcom. Takéto fungovanie vníma skôr ako samozrejmosť, ktorú automaticky prijalo ako súčasť svojho života. Znalec neodporúča zverenie maloletej do osobnej starostlivosti jednému z rodičov vzhľadom na citové väzby dieťaťa k obom rodičom. Z hľadiska vzťahu dieťaťa k rodičom nie je v pokračovaní striedavej starostlivosti zásadnejší problém. Negatívne emócie rodičov komplikujú vzájomnú spoluprácu a vytvárajú nežiaducu atmosféru pre dieťa. Je zrejmé, že dieťa má vytvorené pomerne silné emocionálne väzby k obom rodičom a obaja mu v podstate dokážu zabezpečiť primeranú starostlivosť. Zmenu výchovného prostredia u maloletej a jej zverenie do osobnej starostlivosti jedného z rodičov znalec neodporučila s tým, že za najlepšiu formu styku (najvhodnejší spôsob starostlivosti o dieťa) považuje striedavú starostlivosť.

24. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

25. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

26. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

27. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

28. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

29. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že rodičia maloletej L. už nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Dieťa je zverené rozvodovým rozsudkom do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s intervalom striedania po týždni s odovzdávaním dieťaťa pri požiarnej stanici F. - Q.. V súdnej veci matka upustila od svojho návrhu na zverenie mal. L. do jej osobnej starostlivosti a obaja rodičia dospeli k rodičovskej dohode ohľadne striedania maloletej tak, ako je to uvedené vo výroku I. tohto rozsudku. Takáto rodičovská dohoda podľa názoru súdu je jednoznačne v záujme maloletej L., keďže bolo preukázané, že najvhodnejším spôsobom starostlivosti o maloletú je striedavá osobná starostlivosť. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovať, obaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, pričom striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletého dieťaťa. Takouto formou starostlivosti o dieťa budú lepšie zaistené potreby dieťaťa. Je zrejmé, že medzi rodičmi aj naďalej panujú konflikty, preto súd rodičovskú dohodu schválil s prihliadnutím na odporúčanie kolízneho opatrovníka. Týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok tunajšieho súdu č.k. 9P/8/2017-57 zo dňa 07.09.2017 v časti úpravy striedania mal. L..

30. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP (výrok II. rozsudku). Hoci matka žiadala priznať trovy konania, súd nezistil žiadne okolnosti prípadu, pre ktoré by bolo spravodlivé jej ich priznať v zmysle § 55 CMP.

31. Z obsahu spisu je zrejmé, že znalecké dokazovanie bolo plne hrazené zo štátnych prostriedkov, a to vo výške 1.475,62 eur (viď uznesenie č.k. 3P/49/2018-546 zo dňa 19.01.2021). Znalecké dokazovanie bolo súdom nariadené, nakoľko súd bol viazaný právnym názorom a inštrukciami súdov vyššieho stupňa (Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Krajského súdu v Trenčíne spomínané vyššie). Znalecké dokazovanie bolo nariadené v záujme všetkých účastníkov konania, preto súd priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči obom rodičom rovnako, s prihliadnutím na ich osobné, majetkové a zárobkové pomery v rozsahu 25% u každého. Po prepočítaní to predstavuje sumu 368,91 eur u každého. Matka vypovedala, že pracuje za minimálnu mzdu, v zmysle pracovnej zmluvy zo dňa 17.02.2021 (č.l. 559 spisu) vyplýva dohodnutá mzda za vykonanú prácu vo výške 510 eur mesačne brutto. Matka taktiež poberá invalidný dôchodok vo výške 131 eur a príspevok na ZŤP vo výške 20 eur mesačne. Poberá i rodinné prídavky na mal. L.. S mal. L. býva u svojej matky, ktorej prispieva sumou 100 eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť matka nemá. Otec pracuje s príjmom okolo 600 eur v čistom, inú vyživovaciu

povinnosť nemá. Súd zaviazal oboch rodičov k povinnosti zaplatiť sumu 368,91 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet tunajšieho súdu (výrok III. rozsudku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku (rodičia len výrok II., III. , kolízny opatrovník výrok I., II., III., štát len výrok III.) je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 122 Civilného mimosporového poriadku nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov (výrok I.), odvolanie.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok), v prípade výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých podať na príslušný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.